

KANSA: KUNTAPÄÄTTÄJILLÄ ON VALTAA SOPIVASTI

Kuntapäätäjillä, valtuustoilla, hallitusten ja valtuustojen puheenjohtajilla ja kuntajohtajilla on valtaa kunnissa enemmistön mielestä sopivasti. Tämä käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksesta.

Tahoa, jolla on selvästi liikaa valtaa kunnassa, ei kansalaisten mielestä ole. Jonkin verran haluttaisiin vähentää ammattiyhdistysliikkeen ja yhden asian liikkeiden valtaa. Näiden tahojen valtaa pitää liiallisena reilu neljännes. Kriittisiä mainintoja kohdistuu myös virkamiehiin ja tiedotusvälineisiin. Ainakin viidennes kokee näiden vallan kotikunnassaan liialliseksi. Omintakeinen käsitys kunnallisesta demokratiasta on sillä kymmenesosalla, joka katsoo valtuustolla olevan liian paljon valtaa.

Yleisin vastaus lähes kaikkien arvioitujen tahojen kohdalla on se, että valtaa on sopivasti. Erityisesti näin on kuntien hallitusten (64 %) ja valtuustojen (63 %) osalta. Huomattava osa vastaajista, viidesosasta kolmannekseen, ei kykene lainkaan arvioimaan kotikuntansa vallankäyttöä.

Luettelo tahoista, joilla on liian vähän valtaa, ei ole pitkä. Juuri yhdellekään taholle ei haluttaisi luovuttaa lisää valtaa omassa kotikunnassa, ei edes valtuustolle. Kuudesosa lisäisi kuitenkin yritysten ja elinkeinoelämän valtaa. Nämä äännet tulevat etenkin yrittäjiltä, kokoomuksen ja perussuomalaisten kannattajilta.

Näkemykset vallan jakautumisesta kotikunnassa ovat eräiltä osin jonkin verran muuttuneet vuodesta 2013, jolloin asiaa tiedusteltiin edellisen kerran. Aiempaa useampi arvioi ammattiyhdistysliikkeen ja yhden asian liikkeiden vallan liian suureksi. Aiempaa tyytyväisempiä ollaan kunnan-/kaupunginvaltuuston ja kunnan-/kaupunginhallituksen vallan käyttöön.

Puoluekannan mukaiset erot ovat sikäli vähäisiä, että ne noudattelevat pitkälle kansalaisten keskimääräistä suhtautumista. Perussuomalaisten, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajat poikkeavat muiden puolueiden tukijoista siinä, että eri tahojen vallan arviointi on tuottanut tuskia.

Kenellä on liikaa valtaa puolueiden kannattajien mielestä?

Keskustan ja kokoomuksen kannattajista keskimäärää useampi rajoittaisi ammattiyhdistysliikkeen valtaa, vasemmistopuolueiden ja vihreiden kannattajat puolestaan yritysten ja elinkeinoelämän valtaa. Perussuomalaisten ja vihreiden hampaisiin joutuvat muita näkyvämmiin kotikunnan viranhaltijat. Kokoomuksen ja perussuomalaisten tukijoita kiusaavat myös tiedotusvälineet kotikunnassa. Keskustan ja perussuomalaisten kannattajat rajoittaisivat mieluusti yhden asian liikkeiden vaikutusvaltaa.

Kokonaisuutena edellä tarkastellut tyytyväisyysarviot antavat kansalaismielipiteestä hyväksyvän kuvan. Useimpien toimijoiden vallan koetaan olevan sikäli ”kohdallaan”, ettei

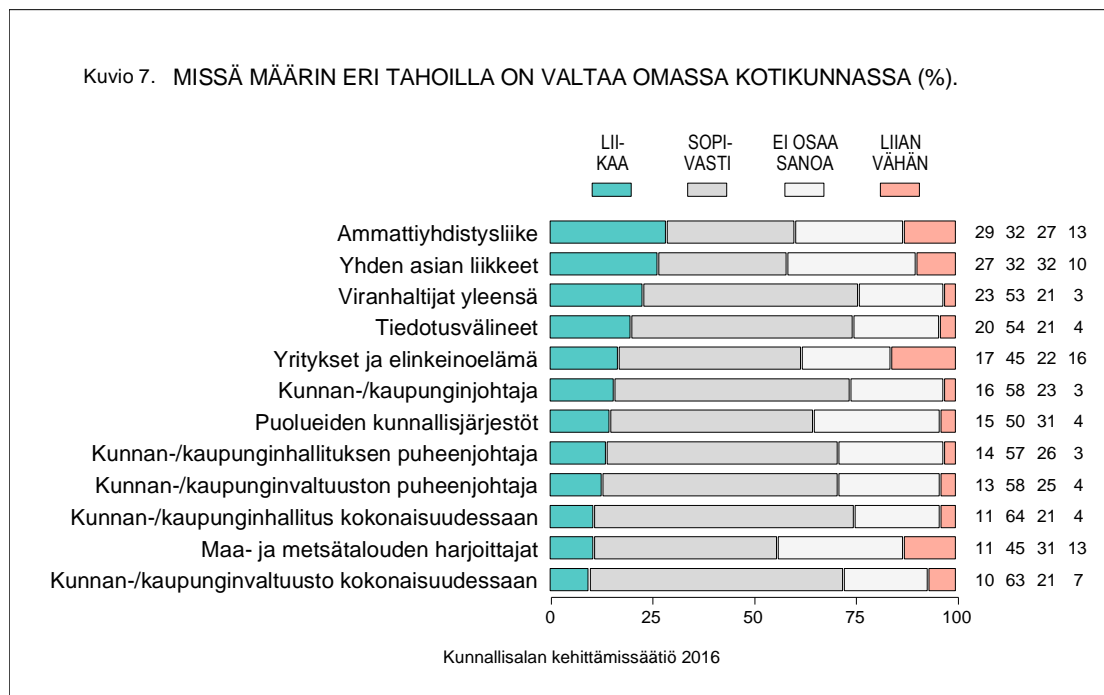
niitä nimetä sen paremmin liiallista valtaa käyttäviksi kuin vallasta liiaksi riisutuiksikaan. Kahdestatoista arvioitavana olleesta toimijasta kahdeksaan enemmistö vastaajista ei liitä kummankaan suuntaista kritiikkiä

Käsitykset vallasta ja sen jakautumisesta ovat olennainen osa kansalaisten kuvaa yhteiskunnasta. Ne ilmaisevat pitkälle myös käsityksiä kuntademokratian toimivuudesta. Valtaa ei ole vain säädöksiin perustuva vallankäyttö, vaan myös näkymätön vaikuttaminen ja pelkkä mahdollisuus vaikuttaa.

Tutkimuksessa mitattiin tyytyväisyyttä vallan jakautumiseen kunnissa. Sitä kartoitettiin kysymyksellä, jossa vastaajien tuli arvioida vaikuttajajoukkoa kolmiportaisesti sen mukaan, onko heillä kotikunnassa liikaa, liian vähän tai sopivasti valtaa.

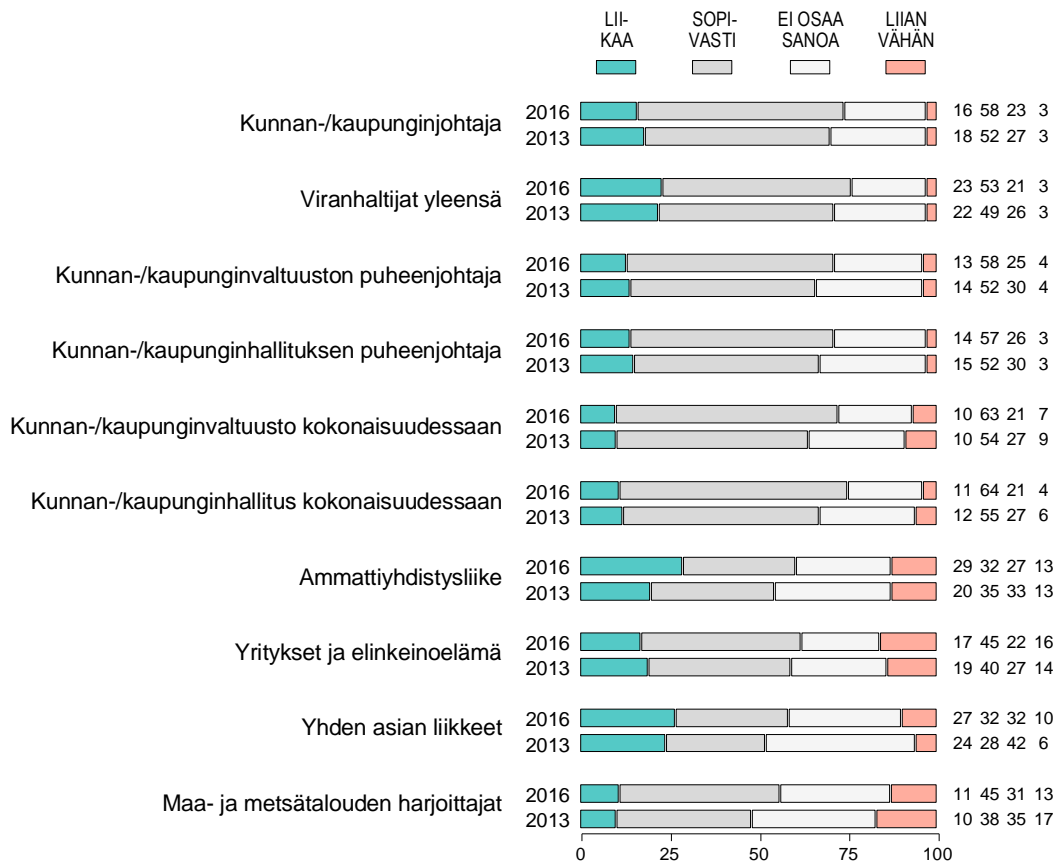
Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy (TNS Gallup Oy). Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 26.–30.11.2016. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.046. Vastaajat edustavat maamme 18 - 75 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087

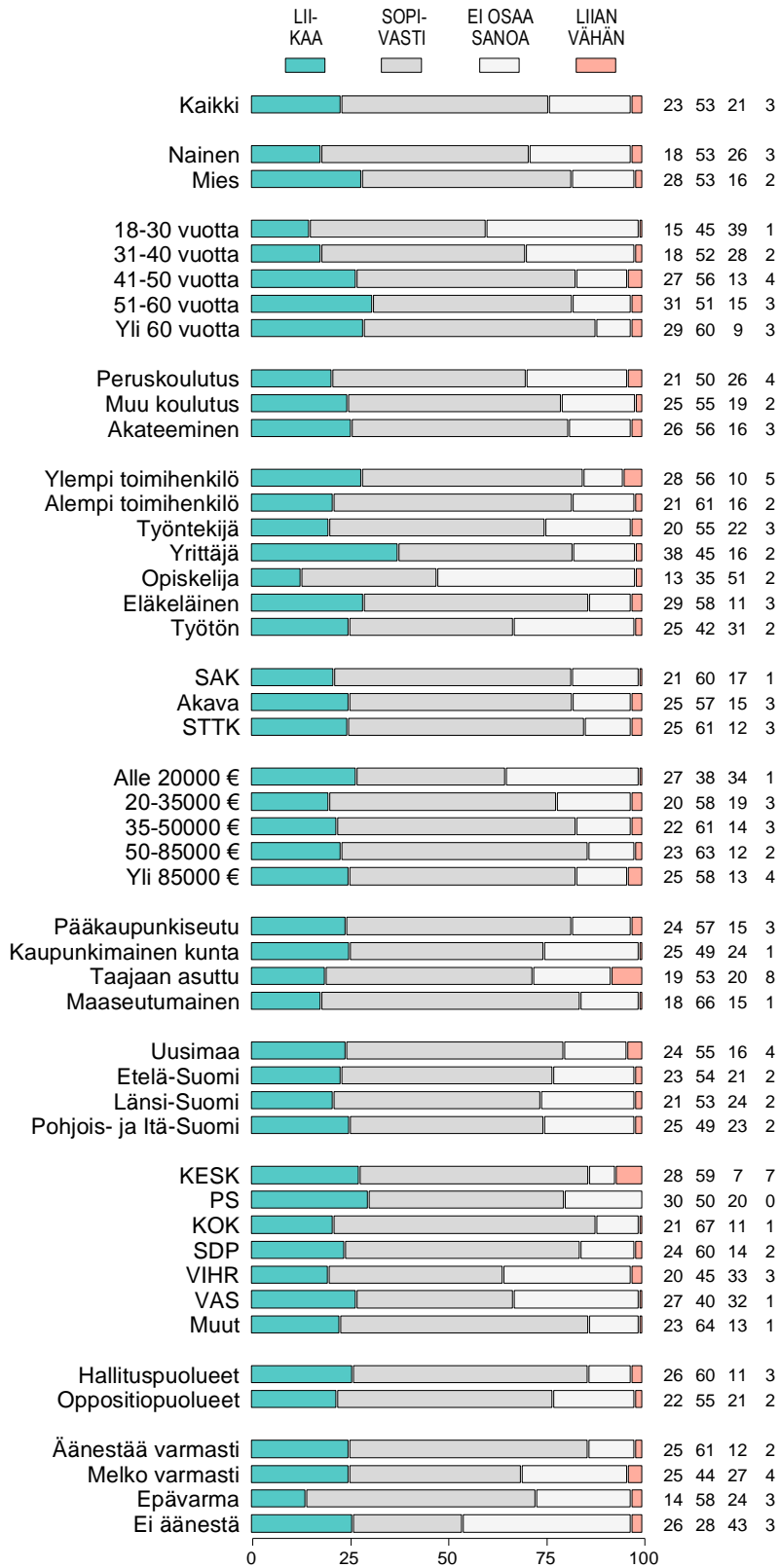
Kuvio 7t. MISSÄ MÄÄRIN ERI TAHOILLA ON VALTAA OMASSA KOTIKUNNASSA: ARVIOT VUOSINÄ 2013 JA 2016 (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

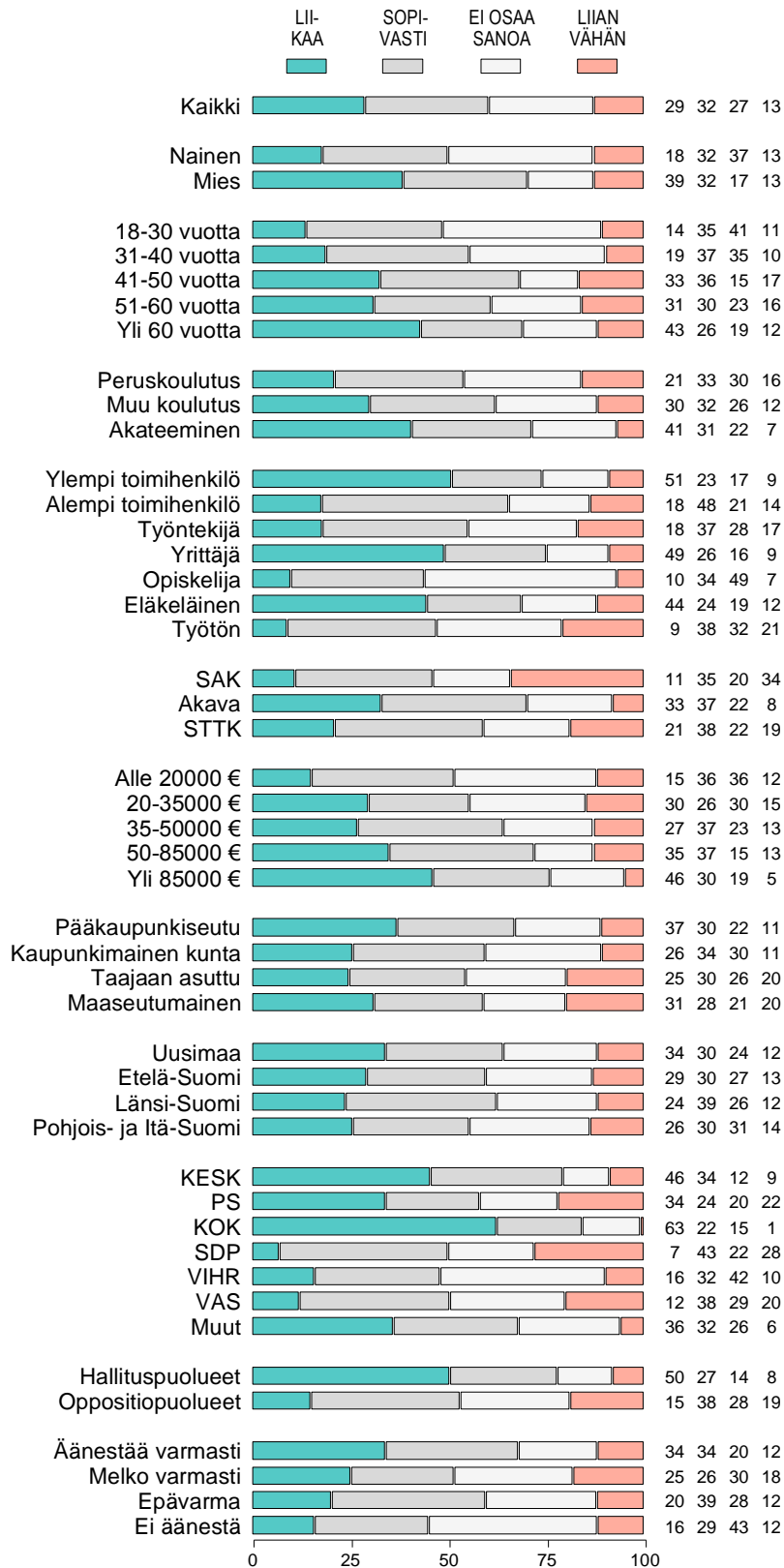
Kuvio 7-2. MISSÄ MÄÄRIN ERI TAHOILLA ON VALTAA KOTIKUNNASSA: VIRANHALTIJAT YLEENSÄ (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

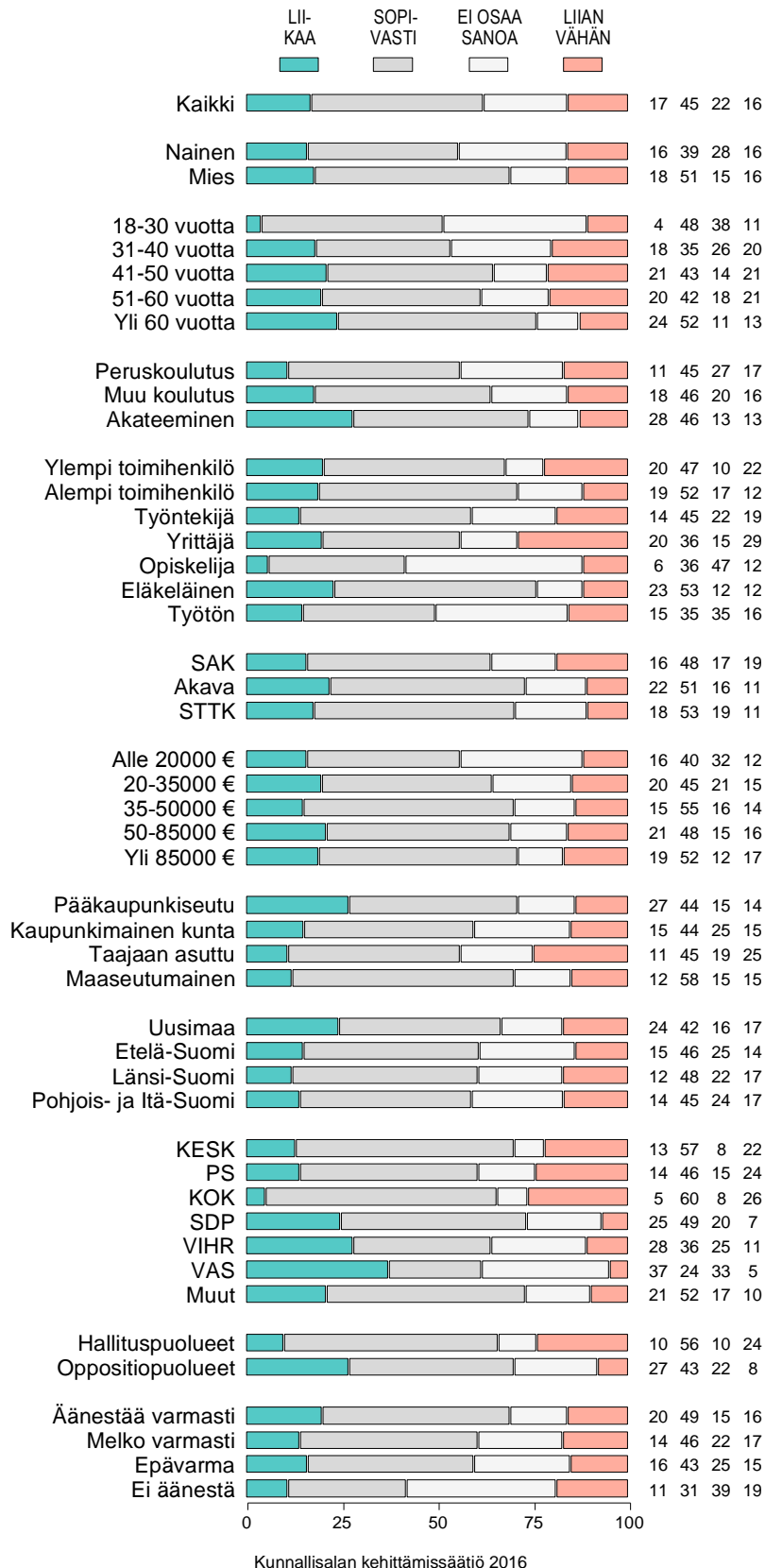
Kuvio 7-7. MISSÄ MÄÄRIN ERI TAHOILLA ON VALTAA KOTIKUNNASSA:
AMMATTIYHDISTYSLIIKE (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

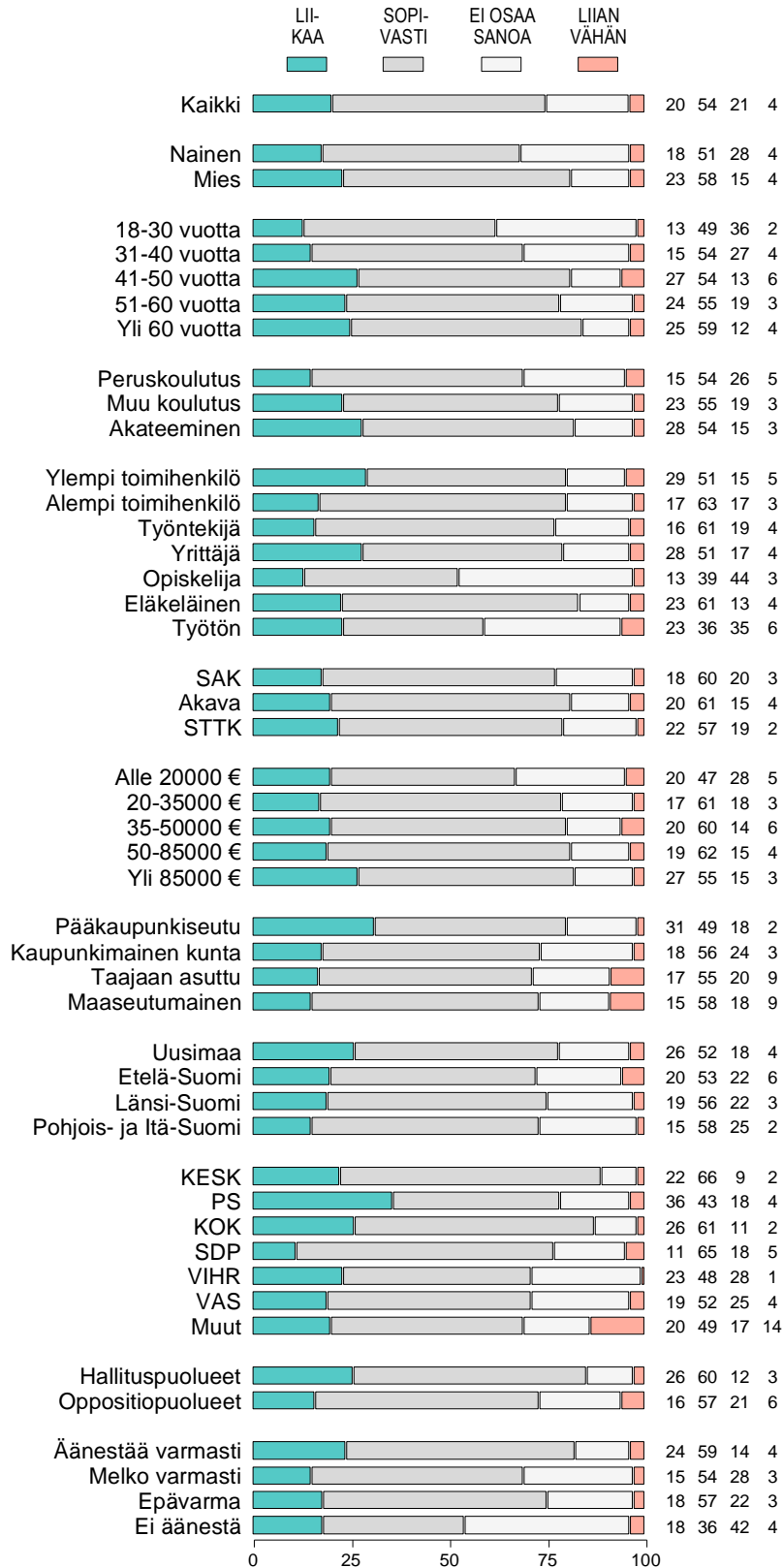
Kuvio 7-8. MISSÄ MÄÄRIN ERI TAHOILLA ON VALTAA KOTIKUNNASSA:
YRITYKSET JA ELINKEINOELÄMÄ (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

Kuvio 7-11. MISSÄ MÄÄRIN ERI TAHOILLA ON VALTAA KOTIKUNNASSA: TIEDOTUSVÄLINEET (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016